

๒. ตทา สพฺเพ โจรา อรณฺณเมว ปวิญฺจา อนฺโตคาเม เอเคน
 ภตฺตการเณน สทฺธิ สตฺติคฺมุโป โอิหิยิ ฯ สตฺติคฺมุโป คามโต นิภฺขมิตฺวา
 ตถานิปฺนํ ราชานํ ทิสฺวา คามํ ปวิสิตฺวา ราชานํ มาเรตฺวา วตฺถาภรณานิสุส
 กเหตุวา นํ ปาเท กเหตุวา กทฺถิตฺวา เอกมนฺเต สาขาหิ ปฺญิจฺฉาทสฺสามาติ
 ภตฺตการเณน สทฺธิ มนุสฺสภาสาย กเถสิ ฯ ราชา ปพฺพชฺฉิตฺวา ตํ กถํ
 สุตฺวา สปุปฺภิกฺขมิทํ จานนฺติ ภีโต รถมารุญฺห ตโต ปลายิตฺวา อีสึนฺมสฺสํ
 ปตฺโต ฯ

ตทา อีสโย ผลาผลตฺถาย คตา ปุปฺฟโกว อสฺสเม อจฺฉิ ฯ
 โส ราชานํ ทิสฺวา

สุวาคตฺนฺเต มหาราช อโถ เต อทฺฐาคตฺนฺ-
 ตฺยาทินา ปฺญิสฺมจฺจารมกาสิ ฯ ราชา ตสฺส ปฺญิสฺมจฺจारे ปสึทิตฺวา
 ภทฺทโก วตฺถํ ปกฺขิ ทฺวิโซ ปรมชฺชมฺมิโก
 อเถโส อิตโร ปกฺขิ สุโว ลุทฺทานิ ภาสตีติ
 ปุปฺฟกํ ปสึทิตฺวา อิตโร นินฺทิ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔

แปล มครเป็นไทย

๑. บรรดาคนพาลและบัณฑิตทั้ง ๒ นั้น บัณฑิตทั้งหลายแล ควรคบ
 พวกคนพาล ไม่ควรคบ เพราะว่า พวกคนพาลเป็นเหมือนกับปลาเน่า ผู้คบ
 คนพาลนั้นก็เหมือนกับใบไม้ห่อปลาเน่า ถึงความเป็นผู้ที่วิญญูชนทั้งหลาย
 ควรทอดทิ้งและรังเกียจ ฯ (ฝ่าย) บัณฑิตทั้งหลาย เป็นเหมือนกับของหอม
 มีกฤษณาและมาลาเป็นต้น ผู้คบบัณฑิตนั้น เป็นเหมือนกับใบไม้ห่อของหอม
 มีกฤษณาและมาลาเป็นต้น ถึงความเป็นผู้ที่วิญญูชนทั้งหลายควรสรรเสริญ
 และเจริญใจ ฯ แท้จริง ผู้คบคนเช่นใด ก็มีคติเช่นเดียวกับคนนั้นแล ฯ ก็เพื่อ
 จะแสดงความข้อนี จึงควรกล่าวเรื่องลูกนกแขกเต้าเป็นต้นไว้ (ดังต่อไปนี้) ฯ

ดังได้สดับมา ในอดีตกาล มีลูกนกแขกเต้า ๒ ตัวพี่น้อง ในป่าไม้จิว
 ไกล่สานุบรรพต ฯ ก็ด้านเหนือลมแห่งภูเขา ได้มีบ้านที่อยู่อาศัยของโจร
 ๕๐๐ คน, ด้านใต้ลม ได้มีอาศรมที่อยู่อาศัยของฤาษี ๕๐๐ คน ฯ ในเวลาที่
 ขนปีกลูกนกแขกเต้ายังไม่งอก เกิดลมหัวด้วนขึ้นแล้ว ฯ ลูกนกทั้ง ๒ ตัวนั้น
 ถูกลมหัวด้วนนั้นพัดไปตกแยกกันคนละแห่ง ฯ บรรดาลูกนกแขกเต้า ๒ ตัว
 นั้น ตัวหนึ่ง ตกในท่ามกลางอาวูชในหมู่บ้านโจร เพราะเหตุที่ตกในที่นั้น
 พวกโจรจึงตั้งชื่อว่า สัตติคุมพะ เดิบโตในท่ามกลางโจรพวกนั้น ฯ ตัวหนึ่ง
 ตกในท่ามกลางดอกไม้ ที่หาดทราย ใกล้อาศรม เพราะเหตุที่ตกในที่นั้น
 เหล่าฤาษีจึงตั้งชื่อว่า ปุปผกะ เดิบโตในท่ามกลางฤาษีเหล่านั้น ฯ คราวนั้น
 พระราชาพระนามว่าปัญจาละ ในพระนครชื่ออุตตรปัญจาละ ทรงประดับ
 เครื่องอสังการพร้อมสรรพ เสด็จขึ้นประทับรถ ไปป่าเพื่อล่าเนื้อ ทรงรับสั่งว่า
 เนื้อนี้ไปทางด้านของผู้ใด ผู้นั้นนั่นแหละ ต้องถูกปรับ ดังนี้แล้ว เสด็จลง
 จากรถ ได้เสด็จประทับยืนถือธนูอยู่ ณ ที่กำบัง ฯ ขณะนั้น เนื้อทรายตัวหนึ่ง
 เมื่อพวกมนุษย์ฟาดพุ่มไม้ในป่าอยู่ ก็ลุกขึ้นตรวจดูทางไป เห็นว่าสถานที่
 พระราชาประทับยืนอยู่เท่านั้นว่าง จึงบ้ายหน้าไปทางนั้น วิ่งหนีไปแล้ว ฯ
 พวกมนุษย์ก็ทำการเยาะเย้ยพระราชา ฯ ท้าวเธอทรงดำริว่า จักจับมันให้ได้

ในบัดนี้ จึงเสด็จขึ้นประทับรถ ติดตามเนื้อไปโดยเร็ว ๆ พวกบุรุษไม่อาจติดตามพระองค์ทัน ๆ พระราชา มีนายสารถีเป็นเพื่อน ไม่พบเนื้อแล้วเสด็จกลับ ทรงसनและเสวยน้ำ ณ ลำธารอันน่ารื่นรมย์แล้วบรรทมได้ร่มไม้ ในที่ใกล้หมู่บ้านโจร ๆ

๒. ครานั้น โจรทุกคนเข้าป่ากันหมด ภายในหมู่บ้านเหลืออยู่แต่คน สัตติคุมพะ กับพ่อครัวคนหนึ่ง ๆ นกสัตติคุมพะออกจากหมู่บ้าน พบพระราชา บรรทมแล้วอย่างนั้น จึง(กลับ)เข้าหมู่บ้าน พุดกับพ่อครัวด้วยภาษามนุษย์ว่า พวกเราช่วยกันปลงพระชนม์พระราชา ยึดเครื่องพัสดตราภรณ์ของพระองค์ จับพระองค์ที่พระบาทแล้วลากมา เอากิ่งไม้ปิดซ่อนเสีย ณ ส่วนข้างหนึ่ง ๆ พระราชาตื่นบรรทม ทรงสดับถ้อยคำนั้นแล้ว ทรงตกพระทัยว่า ที่นี้มีภัย เฉพาะหน้า จึงเสด็จขึ้นประทับรถ เสด็จหนีจากที่นั้นไปถึงอาศรมของพวก ฤาษีแล้ว ๆ

ครานั้น เหล่าฤาษีไปเพื่อต้องการผลไม้เนื้อใหญ่ ในอาศรม คงอยู่แต่คนปูพกะเท่านั้น ๆ นกนั้นเห็นพระราชาแล้ว ได้ทำปฏิสันถารโดยนัย เป็นต้นว่า

ขอเดชะพระมหाराชเจ้า พระองค์เสด็จมาดีแล้ว,
อนึ่ง พระองค์มิได้เสด็จมาร้าย ๆ

พระราชาทรงเลื่อมใสในปฏิสันถารของนกนั้น ทรงสรรเสริญนกปูพกะ ทรงดำหนินกสัตติคุมพะนอกนี้ ด้วยพระคำรัสว่า

นกนี้ดีหนอ เป็นชาตินิก มีธรรมยอดเยี่ยม
ส่วนนกแขกเต้าอีกตัวนั้น พุดแต่คำมักได้ ๆ